

KUNGLIGA OPERANS HÅLLBARHETSPLAN

HANDLINGSPLAN AGENDA 2030

2021-2023

BAKGRUND

Kungliga Operan är ett statligt helägt bolag som i enlighet med statens ägarpolicy ska driva sin verksamhet på ett sätt som gynnar en hållbar utveckling, dvs. en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. Det ska bl.a. uppnås genom att balansera och förena en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling. Hållbart företagande innebär att agera ansvarsfullt och minimera risken för negativ påverkan men också att tillvarata möjligheter till hållbart värdeskapande genom innovativa affärsmodeller och lösningar.

År 2015 antog FN:s generalförsamling resolutionen Agenda 2030 för hållbar utveckling. Agendan innebär att alla 193 medlemsländer i FN förbundit sig att arbeta för att uppnå en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar värld till år 2030.

Agenda 2030 är en agenda för förändring mot ett hållbart samhälle och enligt regeringen ska Sverige vara ledande i genomförandet av agendan. Genomförandet innebär en successiv omställning av Sverige som modern och hållbar välfärdsstat, på hemmaplan och som del av det globala systemet.

Bolag med statligt ägande ska inom ramen för sin verksamhet analysera de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 för att identifiera de mål som bolaget genom sin verksamhet påverkar och bidrar till. Bolagen ska även identifiera affärsmöjligheter som bidrar till att uppnå de globala hållbarhetsmålen.

HÅLLBARHETSPLAN – SÅ JOBBAR OPERAN MED AGENDA 2030

Operan, som är hela Sveriges nationalscen för opera och balett, har ett särskilt ansvar för att bidra med sina konstarter till ett långsiktigt hållbart samhälle där kultur har en stor betydelse. Det är inom kulturen människors rätt till förkovran, insyn, samtal och möjligheter till påverkan kan ta avstamp. Ett aktivt kulturliv, där medborgarna kan mötas, är därför ett fundament för en förankrad demokratisk utveckling. Den professionella konsten ger inte bara konstnärliga upplevelser utan kan också vara bärare av samhällskritik. Det är därför viktigt att värna den konstnärliga friheten och kulturens egenvärde. Att få ta del av konstnärliga upplevelser och själv ges möjlighet att uttrycka sig konstnärligt är grundläggande mänskliga behov.

Operans arbete med Agenda 2030 kan beskrivas utgå från två perspektiv. Dels vilken roll kulturen kan spela för hållbar utveckling, och dels vad vi på Operan som ett statligt bolag specifikt gör för att bidra till att uppnå alla de 17 globala målen.

För att Operan ska kunna bidra till den samhällsförändring som agenda 2030 beskriver krävs långsiktighet och det treåriga tidsperspektivet i Operans hållbarhetsplan inbjuder till uppföljning och lärande inför arbetet som följer efter 2023.

Med denna Hållbarhetsplan avser Operan att:

- ta samtliga målområden i beaktande, men välja ut och prioritera vissa i relation till verksamhetens uppdrag
- lyfta fram åtgärder inom sju fokusområden inkl delmål och hur Operan i sin verksamhet kan verka för dessa
- öka kunskapen om hållbarhetsfrågorna internt samt stödja och underlätta ett starkare engagemang inom Operan

- stimulera och utveckla former för samverkan och partnerskap inom Operan och mellan olika aktörer i scenkonstbranschen, offentliga sektorn, näringslivet, civilsamhället, akademien och andra samhällsaktörer för hållbar utveckling.

Nedan text beskriver kort nuläget och går därefter igenom de sju målen från Agenda 2030, som Operan har valt ut att fokusera på. Texten inleds med en kort introduktion till målet, därefter redogörs för hur vi har valt att tolka det för vår verksamhet. Detta kompletteras sedan med förslag på konkreta resultatmål och KPI:er i Operans verksamhetsplan och strategikarta.

MÅLEN

Nedan följer de sju fokusområden/målen som Operan genom arbete i hållbarhetsgruppen och ledningsgruppen valt att fokusera på de närmsta åren som mest prioriterade och vad detta betyder för Operan.

De sju målen som är utvalda är

3. God hälsa och välbefinnande
4. God utbildning för alla
5. Jämställdhet.
11. Hållbara städer och samhällen
12. Hållbar konsumtion och produktion
13. Bekämpa klimatförändringar
17. Genomförande och globalt partnerskap

GOD HÄLSA OCH VÄLBEFINNANDE

MÅL 3 ÄR ATT SÄKERSTÄLLA ATT ALLA KAN LEVA ETT HÄLSOSAMT LIV OCH VERKA FÖR ALLA MÄNNISKORS VÄLBEFINNANDE I ALLA ÅLDRAR. GOD HÄLSA ÄR EN GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNING FÖR MÄNNISKORS MÖJLIGHET ATT NÅ SIN FULLA POTENTIAL OCH ATT BIDRA TILL SAMHÄLLET'S UTVECKLING.

Operan ska genom sitt arbete (i produktioner, pedagogisk verksamhet, arbetsplatskultur mm) sträva efter att främja psykisk hälsa och välbefinnande både hos sin publik och sina medarbetare.

Externt:

Vår konst skildrar starka känslor, konflikter, existentiella frågor och eviga berättelser – allt det som är gemensamt för oss människor, oavsett tid och plats. Vår konst skapar engagemang och ger bestående intryck och upplevelser. Upplevelsen erbjuder en fristad och kanal för människors tankar och känslor som, till vardags, kan vara svårt att uttrycka i världen utanför och denna upplevelse kan bidra till att öka människors hälsa och välbefinnande. Detta sammanfattas i vårt varumärkeslöfte; Berör, Befriar, Består.

Därför har vi som mål att ha höga tal på publikens engagemang och bestående intryck av föreställningen i våra årliga publikmätningar samt höga tal på publikens rekommendation. Ett gemensamt mått för detta är NKI.

Internt:

Vi behöver ha en gemensam värdegrund och syn på hur vi på arbetsplatsen är mot varandra. Har vi det, får vi tydligare fokus på leveranserna mot våra uppsatta mål. Vi får också en starkare samhörighet och en vi-känsla som minskar konflikter och främjar ett positivt arbetsklimat, vilket gör att vi både mår och presterar bättre (Operans ledar- och medarbetarfilosofi).

Genom ett förebyggande och systematiskt arbetsmiljöarbete ska Operan vara en trygg, tillgänglig och välkomnande arbetsplats för alla medarbetare. Arbetsmiljöarbetet ska ingå som en naturlig del av verksamheten, och målet är att Operan ska präglas av en god social, organisatorisk samt fysisk arbetsmiljö för alla medarbetare (Operans arbetsmiljöpolicy).

Därför har vi som mål att ha låga ohälsotal samt höga värden på engagemang och eNPS i vår årliga medarbetarmätning.

GOD UTBILDNING FÖR ALLA

MÅL 4 ÄR ATT SÄKERSTÄLLA EN INKLUDERANDE OCH JÄMLIK UTBILDNING AV GOD KVALITET OCH FRÄMJA LIVSLÅNGT LÄRANDE FÖR ALLA. ALL UTBILDNING SKA FRÄMJA VÄRDERINGAR, KUNSKAPER OCH FÄRDIGHETER, SOM BIDRAR TILL HÅLLBAR UTVECKLING.

Operan ska bidra till livslångt lärande och ska som en inspiratör och påverkare av bildning, utbildning och lärande ge sin publik och sina medarbetare kunskaper och färdigheter som behövs för att främja en hållbar utveckling och kulturell mångfald.

Externt:

Operan ska inom sin barn- och ungdomsverksamhet erbjuda utbildningsmiljöer för barn och unga och som är anpassade för barn och personer med funktionsvariationer.

Operan har som mål att öka antalet skolbarn och skolungdomar som publik till föreställningar och andra aktiviteter (Skapande Skola).

Operan ska presentera en bred repertoar – innehållande både nya verk och klassiker – till en bred publik för att främja ett lärande och ett värdesättande av kulturell mångfald och kulturens bidrag till hållbar utveckling.

Internt:

Operan har som uppdrag att vårda och använda kulturarvet inom opera och balett och ska vårda och vidareutveckla traditionella konstnärliga uttryck samt teknisk hantverksskicklighet i verkstäder och ateljéer.

Därför har vi som mål att vara en partner till konstnärliga utbildningar och till utbildningar inom våra tekniska hantverksyrken för att bidra till en hållbar utbildning och hjälpa unga konstnärer mfl in i arbetslivet.

JÄMSTÄLLDHET

JÄMSTÄLLDHET ÄR ETT MÅL I SIG LIKSOM EN FÖRUTSÄTTNING FÖR HÅLLBAR OCH FREDLIG UTVECKLING. JÄMSTÄLLDHET UPPNÅS NÄR KVINNOR OCH MÄN, FLICKOR OCH POJKAR HAR LIKA RÄTTIGHETER, VILLKOR, MÖJLIGHETER SAMT MAKT ATT SJÄLVA FORMA SINA LIV OCH BIDRA TILL SAMHÄLLETS UTVECKLING.

Kungliga Operan arbetar aktivt för variation och jämställdhet i våra produktioner (konstnärliga team och upphovspersoner) och bland våra medarbetare.

Kungliga Operan är öppen gentemot hela samhället och för alla åldrar. Kungliga Operan värnar om variation och jämställdhet på ett engagerande och inkluderande vis.

Externt:

Operan ska nå en bred och varierad publik. Oavsett ålder, kön, geografisk hemvist, funktionsvariation eller ekonomiska förutsättningar ska det finnas goda möjligheter att ta del av Operans konst. Via digitala kanaler ska alla kunna ta del av Operans verksamhet och med hjälp av aktiv prisdifferentiering med olika möjligheter till prissättning vill vi nå fler människor.

Därför har vi som mål att publiken ska vara bred och varierad med ökande andel barn och unga och ökad digital publik.

Internt:

Operan ska vara en inkluderande arbetsplats där alla medarbetare och arbetssökande känner sig välkomna och där variation och likabehandling främjas. Genom aktiva åtgärder ska Operan förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande särbehandling (Operans likabehandlingspolicy).

Operan strävar efter att vara en öppen arbetsplats och vi arbetar aktivt för en variation bland våra medarbetare. Mot den bakgrunden ska rekryteringsarbetet alltid sträva efter att öppna upp vår arbetsplats för fler kandidater. Självklart ska all diskriminering i rekryteringsarbetet motverkas (Operans rekryteringspolicy).

Därför har vi som mål att i våra konstnärliga team (regissörer, scenografer, dirigent, kostym, ljussättare, videodesigner mfl) ha en fördelning om 50/50 avseende kön samt ha en större variation bland upphovspersonerna (koreografer, kompositörer, librettister mfl).

Kvinnor och män ska ha jämställda anställningsvillkor och lika förutsättningar att ta del av förmåner och utveckling i sitt arbetsliv. Det ska även vara enkelt att förena föräldraskap och förvärvsarbete på Operan.

Operan har en nolltolerans mot diskriminering, trakasserier och kränkande särbehandling.

HÅLLBARA STÄDER OCH SAMHÄLLEN

MÅL 11 ÄR ATT STÄDER OCH BOSÄTTNINGAR SKA VARA INKLUDERANDE, SÄKRA, MOTSTÅNDSKRAFTIGA OCH HÅLLBARA. I DETTA MÅL INGÅR OCKSÅ ATT STÄRKA INSATSERNA FÖR ATT SKYDDA OCH TRYGGA VÄRLDENS KULTUR- OCH NATURARV.

Operan har som nationalscen ett ansvar och en möjlighet att vara relevant för sin samtid. Operan ska ha modet att utmana och vara nytänkande utan rädsla för kritik och inte tveka att utifrån aktuella idéer och strömningar tolka samtiden genom starka konstnärliga ställningstaganden. På så vis vill vi bidra till ett öppet och demokratiskt samhälle där det finns plats för alla och där alla har rätt att uttrycka sig.

Operan ska engagera sig med andra institutioner och partners i civilsamhället för att belysa och diskutera samtida och viktiga frågor. Operan ska öka sin delaktighet i samhällsdebatten utifrån våra värderingar och riktlinjer.

Operan ska erbjuda ett brett och generöst program till alla som vill besöka Operan och när på så vis ny publik. Operan ska erbjuda gratisevenemang flera gånger om året som är tillgänglig för alla samt även nå publik i hela landet, t.ex. via sina digitala kanaler.

Operan ska bjuda in andra aktörer inom kulturlivet i Sverige att i kombination med vår konst eller ensamt erbjuda en ny kulturupplevelse i Operahuset för ny publik.

Operan ska arbeta för att ta fram nya konstnärliga format, ensamt eller tillsammans med partners, som är avsedd för ny publik.

Därför har vi som mål att vara relevanta för flera målgrupper och öka förstagångspublik från olika delar i samhället.

Operan ska, för att främja ett levande kulturarv, skydda och trygga, använda och utveckla världens kulturarv avseende sina konstarter. Genom att spela klassiker likaväl som moderna och nyskapande originalverk, tar vi tillvara vårt kulturarv till nya generationer samtidigt som vi är angelägna idag och i framtiden.

Vidare ska Operan vårda och vidareutveckla den mångåriga tekniska hantverksskickligheten i våra verkstäder och ateljéer och föra kunskapen vidare till nya generationer bl.a. via samarbeten med de teatertekniska utbildningarna.

HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION

MÅL 12 ÄR ATT FRÄMJA HÅLLBARA KONSUMTIONS- OCH PRODUKTIONSMÖNSTER. OMSTÄLLNING TILL EN HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION AV VAROR OCH TJÄNS- TER ÄR EN NÖDVÄNDIGHET FÖR ATT MINSKA NEGATIV PÅVERKAN PÅ KLIMAT OCH MILJÖ SAMT MÄNNISKORS HÄLSA.

Operan ska verka för en hållbar förvaltning och främja hållbar produktion i alla inköp samt en hållbar konsumtion.

Operan ska minska mängden avfall genom att i större utsträckning återanvända produktioner och återvinna material i kostymer, scenografier och rekvisita etc. Operan ska samproducera/hyra produktioner under förutsättning att det är hållbart. Detta ska vara vägledande i arbetet med samtliga av Operans nya produktioner från och med 2022.

Operan ska aktivt arbeta för att restaurangerna ska erbjuda ett hållbart utbud med fokus på ekologiskt, svensk, närproducerat och rättvist. Vi ska bidra till att restaurangerna minskar matsvinnet i sina restauranger och serveringar. Helhetsupplevelsen av det som man konsumerar i samband med sitt köp och föreställning ska i största möjliga mån vara hållbar.

Operan ska utforska hur vi tydligare skulle kunna formulera Operans hållbara erbjudande och tjänst samt ta ställning för initiativ som uppmanar till en aktiv konsumtion av upplevelser istället för produkter.

Operan ska ha en miljöanpassad hantering av kemikalier och alla typer av avfall under hela deras livscykel, i enlighet med överenskomna internationella ramverket, samt avsevärt minska utsläppen av dem i luft, vatten och mark. Operan ska förbättra möjligheten till källsortering i sina lokaler.

Operan ska i sina anskaffningar och upphandlingar främja hållbara offentliga upphandlingsmetoder, i enlighet med nationell politik och nationella prioriteringar. Operan ska ställa krav och samverka med partners som levererar olika typer av produkter och tjänster till Operan.

BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGARNA

MÅL 13 ÄR ATT VIDTA OMEDELBARA ÅTGÄRDER FÖR ATT BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGARNA OCH DERAS KONSEKVENSER.

Operan ska integrera klimatåtgärder i sina strategier och planer för verksamheten för att bidra till att begränsa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

Operan ska bidra till att minska städernas negativa miljöpåverkan, bland annat genom att ägna särskild uppmärksamhet åt transporter och resor samt hantering av avfall, källsortering mm. Vi ska samverka med våra stora leverantörer för logistik, transport, byggnader och underhåll så att vi minskar våra utsläpp av växthusgaser i vår löpande verksamhet och i synnerhet i planering av flytten av verkstäder och renovering/ombyggnation av operahuset.

Operan ska i samarbete med sina hyresvärdar för både Operahuset och produktionscentret verka för att minska verksamhetens energianvändning, välja förnybar energi, samt arbeta mot en effektivare användning av material och avfallshantering.

Operan ska bidra till ett fossilfritt Sverige genom att på sikt gå från fossila drivmedel till förnybara (såsom biogas och eldrift (grön)), både när det gäller egna och inhyrda fordon, vilket ger tydliga vinster även ur lokalt luftkvalitetsperspektiv. Operan ska också sträva mot att generellt minska behovet av transporter genom att optimera fordonsparken och bättre planera person- och materialtransporter.

Operan ska öka användningen av resfria möten genom att i första hand alltid ordna virtuella möten och även uppmuntra samarbetspartners att göra detsamma.

Operan ska i förvaltningen av sina stiftelser följa de riktlinjer om långsiktigt hållbara investeringar som anges i Operan placeringspolicy (fastställd av styrelsen). Där fastställs bl.a. att Operan har en restriktiv syn på placeringar i företag vars verksamhet direkt eller indirekt leder till ökade CO₂-utsläpp och att direkta investeringar ej får göras i bolag vars verksamhet i

huvudsak syftar till produktion och försäljning av alkohol, tobak, krigsmateriel, pornografi och spelverksamhet.

GENOMFÖRANDE OCH GLOBALT PARTNERSKAP

MÅL 17 ÄR ATT STÄRKA GENOMFÖRANDEMEDLEN OCH ÅTERVITALISERA DET GLOBALA PARTNERSKAPET FÖR HÅLLBAR UTVECKLING. DET KOMMER ATT BEHÖVAS ETT INTENSIVT GLOBALT ENGAGEMANG TILL STÖD FÖR GENOMFÖRANDET AV AGENDAN. ETT MULTI-AKTÖRSPEKTIV GENOMSYRAR 2030-AGENDAN OCH KOMMER ÄVEN ATT KRÄVAS VID GENOMFÖRANDET.

Som nationalscen har Operan uppdraget att samverka med andra kulturscener och aktörer inom civilsamhället, delta i internationella och nationella nätverk och på så vis bidra till att påverka utvecklingen i riktning mot Agenda 2030. Tidshorisonten är kritisk och ju mer vi kan lära av varandra och dra nytta av varandras erfarenhet, desto snabbare kan vi få till en förändring. Detta mål är antaget för att betona att det är i samverkan med andra aktörer, individer och organisationer som vi har ökade möjligheter att uppnå ovan ställda mål.

Operan ska aktivt ta intryck från goda exempel och omsätta i vår verksamhet. Operan ska dela med sig av insikter och erfarenheter och bygga på andra aktörers resultat. Det goda exemplets makt gäller för alla våra yrkeskategorier och i alla sammanhang.

Operan ska utöka utbytet med andra teaterhus för att dra lärdomar och för att återbruka redan gjorda produktioner.

Operan ingår i olika nätverk som Opera Europa, Svensk Scenkonst osv, men ska också ha uppdraget att utveckla nätverk inom andra branscher.

Operans ambition är att partnerskap och samarbeten ska öka genomförandet av Agenda 2030 och accelerera takten i allt vi gör. Vi ska samverka, ta hjälp av alla våra partners för att hitta gemensamma mål där vi kan dra nytta av varandras kompetenser och resurser.

Denna plan fokuserar på våra initiativ för 2021-23, men vi ska kontinuerligt ha med oss ett längre perspektiv i åtanke för att möta Agenda 2030, men även skapa förutsättningar långsiktigt för kommande generationer att leva i en mer hållbar värld.